

3 «Урядовий кур'єр» аналізує, як угоди, підписані на нещодавньому саміті Україна — ЄС, зокрема про спільний авіапростір, вплинуть на євроінтеграцію

5 Журналісти Рівненщини видали книжку про воїнів-захисників, які нині на сході боронять свободу України

9 Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегії економічного розвитку Донецької та Луганської областей на період до 2030 року»

ГАЗЕТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 20 ЖОВТНЯ 2021 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№201 (7069)

ЦИТАТА ДНЯ

ЄВГЕН ОЛЕЙНИКОВ:

«Якщо виявляємо в декларації помилку, пропонуємо її виправити. Якщо платник відмовляється це робити, вважаємо декларацію не прийнятною. Інших наслідків не існує».

В. о. голови Державної податкової служби про відсутність додаткових перевірок у межах одноразового добровільного декларування

Як вийти зі «Списку 301»

МЕТА. «У Національну економічну стратегію України до 2030 року вписано засади захисту прав інтелектуальної власності. Першими кроками має стати ухвалення Стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності. Вона може стати фундаментальним інструментом у створенні сприятливого середовища для інновацій, інвестицій, винахідництва та розвитку креативних галузей», — зазначив перший віцепрем'єр-міністр — міністр економіки Олександр Любченко під час засідання Ради з питань інтелектуальної власності.

Там обговорили питання використання ліцензійного софту органами влади, шляхи виходу України зі «Списку 301» (Спеціальний 301 звіт офісу торгового представника США, перебування в якому свідчить про недостатній рівень захисту цих прав).

Тому Мінекономіки розробило кілька законопроектів: «Про авторське право і суміжні права» та «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо відповідальності за порушення авторського права і (або) суміжних прав», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності».

ЦИФРА ДНЯ

1 500 000

щеплень від COVID-19 на тиждень у країні — таке цільове завдання поставив Прем'єр-міністр перед керівниками областей

Україна і США зміцнюють стратегічне оборонне партнерство

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ. *Наші країни домовилися й надалі плідно протистояти гібридній російській агресії*

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Центральної виборчої комісії
від 23 квітня 2012 року № 76

(зі змінами, внесеними постановами Центральної виборчої комісії
від 27 березня 2014 року № 93, від 27 серпня 2014 року № 818)

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Центральної виборчої комісії щодо заборони надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки розміру мінімальної заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей (непрямого підкupu) під час проведення проміжних виборів народних депутатів України 31 жовтня 2021 року

Центральна виборча комісія звертає увагу суб'єктів та інших учасників виборчого процесу з виборів народних депутатів України, що відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів

України» передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Разом з тим, згідно з частиною чотирнадцятою статті 74 Закону України «Про вибори народних депутатів України» забороняється проводити передвиборну агітацію, що супроводжується наданням виборцям, закладам, установам, організаціям коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки розміру мінімальної заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що така передвиборна агітація або надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати за або не голосувати за певну політичну партію чи кандидата у народні депутати України або згадуванням назви партії чи імені кандидата, є непрямым підкупом виборців.

Особи, винні в порушенні законодавства про вибори народних депутатів України, притягаються до кримінальної, адміністративної або іншої відповідальності в порядку, встановленому законом.

4 820103 080022

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на **20 жовтня 2021 року**

USD 26.272

за 1 долар США

EUR 30.6056

за 1 євро

RUB 3.7029

за 10 рублів

AU 46728.43

AG 628.24

PT 27673.35

PD 54662.31

за 1 тройську унцію

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Україна і США зміцнюють стратегічне оборонне партнерство

Візит в Україну міністра оборони США Ллойда Остіна — важлива подія, яка стала продовженням діалогу, розпочатого під час візиту Президента Володимира Зеленського у Вашингтон у серпні 2021 року. Саме тоді було започатковано новий етап стратегічного оборонного партнерства між нашою державою та Сполученими Штатами. На цьому наголосив міністр оборони Андрій Таран під час спільного брифінгу з американським колегою у вітчизняному оборонному відомстві.

Він висловив вдячність американським партнерам за всеосяжну підтримку нашої держави у протидії гібридній російській агресії, що триває, і за допомогу в реалізації завдань оборонної реформи в Україні, покликаної сприяти євроатлантичним прагненням нашої держави.

Активна протидія загрозам

Український міністр повідомив, що під час переговорів було досягнуто домовленостей зокрема з опрацювання дорожньої карти реалізації положень підписаної у Вашингтоні рамкової угоди про стратегічні основи оборонного партнерства. Було розглянуто конкретні найкритичніші проекти розвитку фундаментальних спроможностей Збройних сил України, важливі для забезпечення оборони держави на суходолі, в повітрі, на морі й у кіберпросторі.

«Практична реалізація цих проектів дасть змогу нашим Збройним силам ефективно протидіяти наявним і потенційним загрозам у галузі оборони й налагодити тісну взаємодію зі США в дусі стратегічного партнерства. Особливо у питаннях підтримання регіональної стабільності та миру. А також спри-

Цього тижня в Україну прибув черговий вантаж міжнародної технічної допомоги від уряду Сполучених Штатів Америки

ятиме досягненню критеріїв нашого повноправного членства в НАТО. Адже за усіма перерахованими критеріями маємо амбітні цілі. І я впевнений, що вже наступного року побачимо реальні результати реалізації досягнутих домовленостей», — зазначив Андрій Таран.

Окремо він зауважив, що було обговорено питання взаємодії двох країн з підвищення безпеки в регіоні Чорного моря. Зокрема заходи протидії агресивній політиці Російської Федерації, яка створює небезпеку судноплавству, економічній діяльності та провокує нові конфлікти.

«Маємо спільний інтерес і налаштовані продовжувати цілковиті консультації з цього питання, а також об'єднувати зусилля з нашими партнерами в Чорноморському регіоні та НАТО загалом задля підтримання стабільності та безпеки», — зауважив очільник Міноборони України.

Непохитність дружніх обіцянок

Ллойд Остін підтвердив, що переговори були плідними. А рамкова угода, підписана в серпні, надає стратегічні основи для плідного оборонного партнерства між двома країнами.

Він нагадав, що під час візиту Президента Володимира Зеленського у США президент Джо Байден наголосив: підтримка українського суверенітету від США була і залишається непохитною.

«Ми засуджуємо окупацію Криму і закликаємо Росію зупинити війну на сході України та дестабілізацію на Чорному морі, а також зупинити кібератаки проти США та наших союзників», — наголосив він.

Щодо наміру нашої країни вступити в НАТО очільник Міноборони США зазначив: жодна країна не має права вето

на це. А Україна має право на те, щоб вибудовувати майбутню зовнішню політику без зовнішнього втручання. Сполучені Штати неухильно зберігатимуть свою підтримку для реалізації оборонної реформи в Україні, що сприятиме набуттю критеріїв для членства в Альянсі.

Він зазначив, що співпраця між США й Україною триватиме, аби забезпечити українську державу засобами захисту себе від зовнішньої агресії. «Ви можете очікувати, що ми продовжуватимемо нашу підтримку. Цей регіон залишається дуже важливим для нас», — запевнив Ллойд Остін.

Перед початком брифінгу в Залі пам'яті захисників України іноземна делегація вшанувала українських воїнів, які ціною власного життя виборювали волю і незалежність нашої держави від підступного російського окупанта. Андрій Таран

і Ллойд Остін поклали квіти до стели із Дзвоном Пам'яті.

Американський міністр зазначив, що щоранку під час офіційної церемонії у США шанують пам'ять воїнів України, які загинули, захищаючи її суверенітет та незалежність.

«Ми схилиємося перед воїнами, які віддали життя на захист цінностей демократії», — наголосив він.

У програмі візиту міністра оборони США в Україну — зустріч із Президентом Володимиром Зеленським. Цей візит відбувається в межах його європейського турне. Крім України, глава Пентагону відвідає Грузію і Румунію, братиме участь у переговорах із союзниками і партнерами на зустрічі міністрів оборони країн-членів НАТО, яка відбудеться 21—22 жовтня у Брюсселі.

Технічна допомога від уряду США

А напередодні в Україну прибув черговий вантаж міжнародної технічної допомоги від уряду Сполучених Штатів Америки, повідомляє пресслужба вітчизняного оборонного відомства. Це вже друга партія від американських партнерів для потреб Збройних сил України за підсумками домовленостей, досягнутих між президентами двох країн. Перша партія, у складі якої були медичне майно, озброєння, боеприпаси, високоточне озброєння та засоби радіолокаційного спостереження, прибула в Україну 10 жовтня.

Найближчим часом очікують надходження третьої партії вантажу. Загальна сума матеріальних засобів від США Україні становитиме 60 мільйонів доларів. Її надають додатково до раніше погодженого обсягу 250 мільйонів доларів.

МВФ позитивно оцінює подальшу перспективу

STAND-BY. Кабінет Міністрів і команда Міжнародного валютного фонду досягли на робочому рівні домовленості, що дає змогу розпочати перший перегляд спільної програми Stand-by. За підсумками першого перегляду Україна отримає виплату від МВФ обсягом близько 700 мільйонів доларів США.

«Співпраця України з МВФ — це один з маркерів для міжнародної спільноти, що наша держава рухається у правильному напрямку. Сьогоднішня оцінка фонду демонструє, що Україна активно впроваджує реформи для розбудови сучасної держави з розвиненою ринковою економікою. Нещодавно погоджено нові проекти зі Світовим банком, надання другого траншу макророзвитку допомоги від ЄС і тепер позитивні домовленості з МВФ — це показник ефективності нашої спільної роботи для успішного майбутнього України», — цитує департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів слова Прем'єр-міністра Дениса Шмигала.

Очікують, що рада МВФ затвердить домовленість у листопаді цього року і продовжить термін чинності програми до кінця червня 2022-го.

Спільну програму Stand-by між Україною та МВФ на суму 5 мільярдів доларів США було затверджено 9 червня 2020 року. Її спрямовано на подолання наслідків пандемії COVID-19, зміцнення результатів та продовження реалізації важливих структурних реформ в Україні.

Перші підсумки переговорів з перегляду програми Stand-by і подальшого надання Україні коштів прокоментував міністр фінансів Сергій Марченко: «Вітаю досягнення на робочому рівні рішення про завершення першого перегляду програми Stand-by. Ми наполегливо працювали для досягнення позитивного результату. Для України МВФ слугує одним із ключових партнерів у проведенні реформ і забезпеченні макроекономічної стабільності. Ми очікуємо, що рішення ради МВФ про спрямування другого траншу і продовження програми до кінця червня 2022 року буде розглянуто у листопаді».

Країна має спокійно пройти опалювальний сезон

ПОЗИЦІЯ. Підстав для паніки немає. Україна спокійно пройде опалювальний сезон. На цьому Президент Володимир Зеленський наголосив в інтерв'ю одному з українських телеканалів. «Хочу всіх заспокоїти. Нині достатньо газу для суспільства. Попри газовий дефіцит, який виник зі зрозумілих причин у Європі, в нас газу достатньо і за дуже нормальними цінами порівняно з європейськими. Влада заздалегідь подбала, щоб тарифи на газ для населення залишалися стабільними з початком опалювального сезону, зокрема запровадивши фіксований річний тарифний план від НАК «Нафтогаз України» — менш як 8 гривень за кубометр. Якби влада не втрутилась у ситуацію, ця ціна була б мінімум 50 гривень за кубометр», — зазначив глава держави.

Він нагадав, що під час засідання Конгресу місцевих та регіональних влад підписано меморандум між урядом, НАК «Нафтогаз України» та представниками місцевої влади про невідпущення тарифів.

«Нафтогаз і центральна влада гарантують конкретну стабільну ціну і стабільний обсяг

газу. У певних регіонах є деякі технічні питання, які буде вирішено. Усі отримають — не може сказати, що за бажаною ціною, але в будь-якому разі це буде нормальна ціна», — цитує слова Президента його Офіс.

Глава держави акцентував, що тарифи на електроенергію у країні не зростають, хоч на світовому ринку електроенергія дорожчає. «У нас ціна залишилася такою, якою була до опалювального сезону. І навпаки, ціна зменшилася для малозабезпечених людей. Незважаючи на ці виклики, а вони складні, йдемо в опалювальний сезон зі стабільною політикою», — зауважив він.

У контексті теми проекту «Північний потік-2» Президент заявив: «Після завершення будівництва дуже важливо, щоб до нього було застосовано вимоги Третього енергетичного пакета Євросоюзу. Але проти цього виступає Росія, тому використовує свої обсяги газу для тиску на Європу. Спостерігаємо несподівано високі ціни на європейських ринках. «Північний потік-2» — сучасна зброя, нова зброя — енергетична. Наслідків цієї зброї ніхто ще не знає — зими ми не про-

йшли, Європа теж. Побачимо, що буде навесні».

За його словами, Україна має бути на крок попереду, а не просто реагувати на поточну ситуацію. Адже після цієї зими буде наступна, а чинний контракт на транзит російського газу територією України закінчується 2024 року.

«Тому трансформацію енергобезпеки нашої держави точно готуватимемо й точно найближчим часом покажемо людям», — запевнив Володимир Зеленський.

Президент говорив і про те, що система охорони здоров'я України готова до збільшення кількості хворих на COVID-19. Попри забезпеченість лікарень киснем, медзаклади не зможуть витримати великої кількості хворих, тому єдиним способом уникнення такої ситуації залишається вакцинація. Вона єдина альтернатива запровадженню локдауну.

«Вакцинація або локдаун. Щодня перебуваємо перед цим викликом і вибором. Я максимум проти локдауну — через економіку. Адже немає локдауну, і бачимо цифри: зростає ВВП, наповнення бюджету цього року понадпланове. Завдяки

зростанню економіки наступного року можна буде збільшити мінімальну зарплату лікарів до 20 тисяч гривень, а середнього медперсоналу — до 13,5 тисячі.

Громадяни мають масово вакцинуватися, щоб уникнути посилення карантину в країні. Представники влади мають власним прикладом доводити необхідність щеплень. Засоби масової інформації також мають приділяти особливу увагу темі популяризації вакцинації», — підкреслив Президент.

Президент анонсував, що незабаром збільшиться кількість держав-членів ЄС, які письмово підтримають європерспективу України.

«Ми цього року почали готувати такі двосторонні декларації, і коли Євросоюз вирішить, що ми можемо бути членом ЄС, то країна, з якою підписано декларацію, точно проголошує за нас», — уточнив він, нагадавши, що вже чотири країни ЄС підписали такі декларації. Ще три документи очікують найближчим часом.

«Але ми розуміємо, що членство України в ЄС мають підтримати 27 держав-членів ЄС», — резюмував глава держави.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНТЕРЕС

Станіслав ПРОКОПЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Підписання на 23-му Саміті Україна — ЄС угоди про спільний авіапростір та про участь нашої держави у програмі з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» і «Креативна Європа», програмі досліджень та навчання «Євратом» із загальним бюджетом понад 100 мільярдів євро — обнадійливі кроки до поглиблення інтеграції України з Євросоюзом.

Дуже важливо, що вже в першому з 25 пунктів спільної заяви, схваленої за підсумками саміту, підтверджено незмінну послідовність у зміцненні політичної асоціації та економічної інтеграції України з Європейським Союзом на основі Угоди про асоціацію та передбаченої нею поглибленої і всеосяжної зони вільної торгівлі. Учасники саміту схвалили головування з 1 листопада 2021-го в наступні два роки України як першої країни з-поза меж ЄС у Стратегії ЄС для Дунайського регіону.

Гадаю, що навіть такі глобально не проривні, але багатообіцяючі для українців підсумки саміту розчарують скептиків, які напередодні відверто заявляли про те, що Україні до ЄС дуже далеко, що знадобиться «ще 20 років роботи».

Коли інтегруємося в авіапроєкт ЄС?

Питанням підготовки до підписання спільного авіапростору, довгоочікуваного документа, «Урядовий кур'єр» присвячував чимало матеріалів. Зокрема, 20 лютого 2018-го — «Відкрийте небо». Не для всіх», 18 жовтня 2020-го — «Свобода для українських літаків переноситься». Тема взаємодії органів виконавчої влади України у галузі авіаційного транспорту з відповідними структурами Європейського Союзу була актуальною, тривали переговори, лунали впродовж тривалого часу заяви про готовність до підписання парафрованої ще 2013 року угоди між ЄС та Україною про спільний авіаційний простір. А перенесення кілька разів протягом восьми років цього підписання наші європейські партнери пояснювали то британсько-іспанськими суперечками про незалежність Гібралтару, то незавершеним процесом розлучення Великої Британії з ЄС.

Нарешті після майже десятилітніх переговорів авіаційний безвіз із Євросоюзом підписано. Угода між ЄС і Україною, що лібералізує відносини в галузі авіації, означає кінець ціновим монополіям на нашому авіаринку. Україна отримає нарешті такі самі можливості, правила й стандарти в галузі, як і в держав — членів Євросоюзу. «Це збільшення, — за словами Дениса Шмигала, — кількості авіамаршрутів, це новий рівень захисту прав споживачів і нові можливості для розвитку туризму в Україні. Авіаційний безвіз перший із п'яти, які ми плануємо підписати з ЄС у наступні два роки. Решта чотири — енергетичний, митний, промисловий та цифровий. Усі вони так само встановлюють європейські правила гри у відповідних секторах».

Варто наголосити, що з підписанням угоди про спільний авіаційний простір ЄС визнає українські сертифікати, видані літакам українського виробництва, насамперед виготовленим на заводах «Антонов». А це дуже важливий іміджевий сигнал для України на міжнародній арені.

Фото з сайту mekur.de

Україна вже дуже близька до Європейського Союзу

АКТУАЛЬНА ТЕМА. «Урядовий кур'єр» аналізує, як вплинуть на інтеграцію угоди, підписані на нещодавньому саміті

Одне слово, треба ретельно працювати над імплементацією довгоочікуваного документа. Адже українська угода про спільний авіаційний простір передбачає інкорпорування в українське законодавство 64 регламентів і директив ЄС.

Тарас Качка, заступник міністра економіки — торговий представник України, вважає, що на ратифікацію та запровадження авіаційного безвізу може знадобитися півтора-два роки. Такі самі терміни називають і у фракції «Слуга народу»: «Уго-

ного європейського лоукостера — WizzAir.

2. «Відкрите небо» не робить ринок автоматично орієнтованим на ЄС. Значна частина пасажиропотоків у цих країнах і досі спрямована в Туреччину, Росію, Казахстан, Єгипет тощо.

3. Водночас в обох країнах після підписання угоди помітно зріс пасажиропотік. У Грузії йдеться про більш ніж триразове зростання пасажирів за шість років. У Молдові пасажиропотік за три роки зріс на 80%, до 2,2 мільйона пасажирів.

Треба ретельно працювати над імплементацією довгоочікуваного документа. Адже угода передбачає інкорпорування в українське законодавство 64 регламентів і директив ЄС.

ду про відкритий авіаційний простір між Україною та Євросоюзом буде інтегровано до 2023 року».

Київ, можливо, і вкладеться в ці терміни, якщо врахує досвід двох держав «Східного партнерства», які вже десять років мають підписані з ЄС угоди про спільний авіаційний простір.

Досвід Молдови та Грузії розвінчує міфи

Так, саме ці країни, наші сусіди і партнери, вже пройшли шлях, на який ми стали 12 жовтня цього року — після підписання з Євросоюзом угоди про спільний авіаційний простір. Грузія та Молдова 2010-го та 2012 року відповідно отримали від ЄС авіаційний безвіз. Їхній досвід розвінчує кілька міфів та й загалом цінний для України.

Ось кілька висновків, яких дійшли у дослідженнях аналітики ГО «Європа без бар'єрів» Павло Кравчук та Катерина Кульчицька. Їх ґрунтовну статтю «Міфи та реалії відкритого неба: що змінить для України спільний авіапростір з ЄС» ще 17 грудня 2017 року надрукувало інтернет-видання «Європейська правда». Наводимо деякі позиції авторів дослідно, без урахування часового чинника.

1. Підписання угоди про САП не гарантує приходу лоукостерів. Грузії та Молдові вдалося залучити тільки одного класич-

ного європейського лоукостера — WizzAir.

4. В обох країнах зросла конкуренція і знизилася ціна. У Молдові кількість напрямків зросла з 19 2013 року до 42 2017-го. Квиток на прямий переліт до Лондона, який у квітні 2010 року коштував 210 євро, у квітні 2017-го — 45 євро.

5. Процес імплементації угоди дуже тривалий. У межах спільного авіапростору Молдова мала впровадити понад 86 норм Євросоюзу. Попри значний прогрес, на листопад 2016-го цій державі залишалося провести аналіз регуляторного впливу понад 50 норм ЄС та ухвалити більш як 70 нормативних актів.

Тому питання логічне: коли і як активно наші відповідні відомства, не гаючи часу, почали адаптацію українського ринку до європейських стандартів в очікуванні підписання з ЄС угоди про спільний авіапростір? Маємо на увазі головне: розв'язання проблем з інфраструктурними проєктами, насамперед регіональних аеропортів, доведених до безвиході, гармонізація з міжнародними стандартами та вимогами таких базових речей, як злітно-посадкові смуги, куди в усьому світі істотно інвестують держави. Усе інше бізнес зробить сам.

Фактично така серйозна робота розпочалася у лютому 2017 року, коли Кабмін затвердив План заходів з підготовки до запровадження спільного авіаційного простору України з Євро-

пейським Союзом і його державами-членами. Упровадження цього документа дало змогу посилити взаємодію органів виконавчої влади України у галузі авіаційного транспорту з відповідними структурами ЄС, встановити прямий діалог у межах спільного комітету, створеного угоди про спільний авіапростір. За суттю, лише останні три роки розпочато активне транспонування в національне законодавство відповідних вимог та стандартів авіаційного законодавства ЄС, ухвалення ефективних авіаційних правил України в усіх галузях авіаційної діяльності та посилення вимог до безпеки польотів.

До речі, ще 2018 року керівники Мінінфраструктури визнали досвід Молдови та Грузії як «досить цінний». Можливо, це прискорило ухвалення відповідного закону на підтримку державою національної авіапромисловості. Один з головних пунктів цього документа — зняття пільг на довгострокове ввезення в країну певних моделей іноземних літаків типу Boeing, Embraer — спричинив очікувану негативну реакцію в головного монополіста МАУ, яка має в парку саме такі повітряні судна. І таких болювих точок з великим українським авіабізнесом на шляху інтеграції угоди про спільний авіапростір, певно, виникатиме ще чимало.

Виграють насамперед пасажирів

Як зазначали, авіаційний безвіз встановлює спільні стандарти безпеки та лібералізації ринкових відносин в авіації. Найістотніше — знімає обмеження на виконання польотів між аеропортами України та країн ЄС. Українські авіаперевізники отримують необмежені права на перевезення з України до країн Євросоюзу між державами — членами ЄС. Як повідомили журналістів у пресслужбі української авіакомпанії Sky Up, авіакомпанії ЄС отримують доступ на наш внутрішній ринок і зможуть здійснювати перельоти всередині України. Говорити в цій ситуації про рівні умови конкуренції важко, тому що ві-

тизніанні авіаперевізники не матимуть права літати між містами або країнами ЄС, якщо хоч одна точка на маршруті — не українське місто.

Треба віддати належне нашим галузевим відомствам, які впродовж цієї тривалої тяганини з підписанням угоди про спільний авіапростір не гаяли часу. Останніми роками вони добряче попрацювали із країнами — членами ЄС (і не тільки з ними) над двосторонніми угодами про пряме авіасполучення. За даними Державіаслужби, на яку посилаються фахівці ГО «Європа без кордонів», нині вже повністю лібералізовано авіасполучення з понад десятьма країнами: Болгарією, Грецією, Іспанією, Польщею, Словаччиною, Італією тощо. І це значною мірою попри ситуацію з пандемією коронавірусу, збільшило пасажиропотік перетинання літаками українського кордону. Як повідомила днями Держприкордонслужба, «найбільше цього року держкордон подорожани перетинали в авіаційних пунктах пропуску. Протягом дев'яти місяців — 10,9 мільйона громадян. Це майже на 45% більше, ніж торік».

Досвід Грузії та Молдови переконує: не варто чекати, що спільний авіаційний простір дасть негайні блага для всіх українців. 2017 року, за інформацією Мінінфраструктури, кількість наших громадян, які скористалися авіатранспортом, не перевищила... 5%. Міністерство ставило тоді за мету довести в майбутньому цю цифру хоч до 25%. Якщо ціни на польоти після ухвалення авіаційного безвізу найближчими роками невідворотно падатимуть, як прогнозують аналітики, не миттєво, а поступово, то відсоток українців, що надаватимуть перевагу літакам у подорожах і за кордон, і між регіонами України, буде, можливо, трохи більшим. Бо і якість послуг зростатиме завдяки конкуренції. Але вона, зрозуміло, буде жорсткою, бо умови її аж ніяк не рівні. Торік, окрім усього іншого, провідні європейські авіакомпанії отримали від ЄС мільярдні дотації.

Попри деякі нерівноправні бізнесові моменти, зафіксовані у підписаній угоді про спільний авіаційний простір, цей документ як один із кроків повноцінної імплементації Україною угоди про інтеграцію з Європейським Союзом, — велика перемога. Це і набуття цінного досвіду, і робота над помилками, що має сприяти успішній співпраці всіх гілок влади для отримання впродовж двох років ще чотирьох безвізів — енергетичного, митного, промислового та цифрового, про які говорив Денис Шмигаль. Але не забуваймо, що в третьому пункті спільної заяви за підсумками 23-го Саміту Україна — ЄС є таке значуще речення: «Ми домовилися повною мірою використовувати потенціал Угоди про асоціацію та підкреслили взаємні зобов'язання для досягнення цієї мети».

Одну з головних реформ — судову, на завершення якої чекають у Євросоюзі від України, назвав журналістам у дні роботи саміту Жозеп Боррель, верховний представник ЄС із зовнішньої політики та політики безпеки: «Судова реформа — це мати всіх реформ. Ви не можете вдавати, що маєте верховенство права, права людини без незалежної судової системи. Це наріжний камінь демократичної країни. Незалежні суди та розділення гілок влади. Без цього важко боротися з корупцією чи іншими проблемами. Знаю, як це важко, але це необхідно».

СУСПІЛЬСТВО

«Зазвичай це скромні люди, які живуть поряд»

ПРЕЗЕНТАЦІЯ. Журналісти Рівненщини видали книжку про наших захисників

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

До Дня захисників та захисниць України рівненські журналісти видали книжку «Рядові неоголошеної війни», яку презентували в обласній науковій бібліотеці. Це збірник матеріалів, уміщених у періодичних виданнях — від районних газет до «Урядового кур'єра». До речі, відкривають книжку саме наші нариси про Героя України Ігоря Гордійчука («Червоні яблука від мами» — «УК», 27 листопада 2014 року), нині начальника Київського військового ліцею імені Івана Богуна, і «кіборга» Федора Мисюру («Вижити допомогла любов» — «УК», 13 жовтня 2015 року), нині начальника управління інфраструктури та промисловості Рівненської ОДА.

Систематизувати публікації та знайти кошти на видання взялась обласна організація НСЖУ.

«На наше прохання про фінансову підтримку видання відгукнулися три народні депутати від Рівненщини Олександр Аліксійчук, Олександр Салійчук та Віктор М'ялик та підприємці Мар'ян Гога і Мирон Чернецький. Завдяки їхнім пожертвам змогли видати 350 сторінок накладом 500 примірників. Це четверта книжка в серії «Золоті імена Рівненщини», колективний портрет нашого земляка-захисника. Завдяки їм ми вже восьмий рік зустрічаємо мирні світанки, тому насамперед передамо видання в родину кожного героя, чие ім'я тут згадано. І звісно, всім бібліотекам області», — каже голова обласної організації НСЖУ заслужений журналіст України Дмитро Тарасюк.

Знак вдячності
військовим

Захисниця України, нині працівниця обласного комітету Тетяна Камерістова теж не стримує емоцій: «Поїхала на передову, коли мої діти були ще зовсім маленькими. Сказати, що вони сумували, — нічого не сказати. На теми війни ми в родині не спілкуємося — табу. А ось відкриті уроки у школах маємо проводити саме на таких книжках. У нас багато героїв: частина з них, на жаль, навіки залишилася в небесному війську, а є ті, хто оберігає нас тут, на землі. Зазвичай це скромні люди, які живуть поряд, — у сусідній квартирі чи будинку. Завдяки їм можемо милуватися золотом осінню, зустрічати Різдво та

Великдень. Тому коли назустріч іде військовий, просто прикладіть руку до серця, і він зрозуміє, що це жест вашої вдячності».

До свого сорому, досі не знала про такий загальноприйнятий ритуал. Тепер роблю саме так. Мене дуже тривожить, щоб не втратили ми ні вдячності, ні пам'яті, щоб не покрилися корозією байдужості наші душі. Бо ця корозія, на жаль, уже підкрадається дедалі ближче.

Коли в Рівному демонстрували фільм «Останній медик терміналу» з віль-

ним входом у літньому кінотеатрі парку ім. Т. Шевченка, на перегляд прийшли переважно самі захисники донецького аеропорту з родинами. На День Незалежності, 24 серпня, стрічку демонстрували в кінотеатрі «Україна». Федір Мисюра знову запрошував на перегляд, зокрема через соцмережі. Уподобань під тим його дописом було багато. А наступного дня Федір написав: «Дякую тим 13 глядачам, які прийшли переглянути фільм». Нині з легкої руки волонтерів стрічка крокує по юнацьких аудиторіях та будинках ветеранів.

«Навіть не знаю, як це назвати, — дивується мама першого рівнянина, який загинув на неоголошеній війні Ігоря Волошина пані Наталія, яка прийшла на презентацію з іншими матерями, що втратили синів і об'єдналися в громадську організацію «Сдина родина Рівненщини». — Мене теж найбільше лякає

байдужість суспільства. Тому моя вдячність журналістам безмежна за те, що поклали на папір найцінніше — правду. Ми вже не раз були свідками того, як переписують історію під ту чи іншу епоху, як відбувається інструменталізація історії політиками. І саме такі книжки, сподіваюся, більше нікому й ніколи не дозволять цього зробити. Принаймні зі своїми студентами про це говоритиму».

З нами Бог і правда!

Голова «Сдиної родини Рівненщини» Наталія Борисенко, яка теж втратила на війні єдиного сина Олександра, каже: «У нас, матерів, тверда й незламна позиція: чужого нам не треба, але й своєї землі не віддамо. Маємо повернути свої території, але не ціною поступок російським окупантам, а перемогою».

«Ми неодмінно переможемо, бо з нами Бог і правда», — міцно обіймає матерів один із героїв книжки «кіборг» Василь Гриник із поліського Клесова. І нехай у нас буде ще більше героїв — живих. Він щиро дякує журналістам, що підносять захисників на гідний рівень. Ми ж просимо його про спільне фото. Коли поруч такі люди, нам на своїй землі надійніше і комфортніше.

«Кіборг із поліського хутора», «Ангел світла», «Вибач, матусю, за чорну хустину», «Долі поєднала війна», «Не плач за мною, мамо, я у Бога», «Тричі рятувала молитва», «Чоловіки не плачуть» — це лише окремі назви розповідей, які увійшли у книжку. Пам'ятаймо: в цій підступній неоголошеній війні Україна вже втратила понад 13 тисяч кращих синів і дочок.

«Кіборг» Василь Гриник (в центрі) із поліського Клесова був у центрі уваги під час презентації книги про наших захисників

фото надав автор

Нью-Йорк читає українською

Олександр КРЮЧКОВ,
«Урядовий кур'єр»

ФЕСТИВАЛЬ СЛОВА. В українському селищі Нью-Йорку на Донеччині відбувся літературний фестиваль, у якому взяли участь українські літературознавці, активісти, волонтери й автори військових книжок, яких читачам представила начальниця пресгрупи оперативно-тактичного угруповання «Північ» Олена Мокренчук. Крім відомих читачам її власних літературних творів («Аліска, фронтова лисичка», «Афінка з «Куби» та інших), які можна було придбати, пані Олена ознайомила гостей фестивалю із творчістю майора Андрія Кириченка, поетичний талант якого розквіт на війні, під час трагічних та героїчних боїв 72 бригади під Авдіївкою взимку 2017 року. Нині офіцер має вже п'ять авторських поетичних збірок і планує опановувати прозу.

Не втрачає актуальності серед читачів творчість Костянтина Чабали. Його невелика за обсягом повість «Вовче» утримує першість у рейтингу найулюбленіших книжок.

Зацікавили гостей свята оглядово представлені групою військово-цивільного співробітництва ОТУ «Північ» книжки Юрія Руденка «War.ru», Данієля Григорука «Міф божевілля», Валерія Пузіка «Моноліт», видання харківського видавни-

цтва «Фоліо» «Небесна Сотня», «Летопись украинского Донбасса», «Украинский Крым» і навіть така специфічна література, як історичне дослідження Сергія Плохих «Загублене царство» та ілюстрований альманах Сергія Тримбача «Кіно, народжене Україною».

На літфесті ці книжки можна було погортати коло виставкових стендів або почитати у кріслі затишного глядацького залу, де два дні відбувалися зустрічі з авторами, презентації, дискусії і, звичайно, музичні концерти.

«Найбільше вразила активність місцевих жителів, — зізналась у розмові одна з організаторок літфесту львівська бібліотекарка Тетяна Пилипець. — Очевидно, людям у прифронтових містах і селах критично не вистачає таких культурно-просвітницьких заходів. Місцева інтелігенція й культурна еліта з радістю відгукнулася на пропозицію провести літфест, вона була в перших рядах відвідувачів усіх заходів фестивалю. Охоче приходили діти, а молодь фактич-

но окупувала вечірні концерти й дискусійні програми. Нью-Йорківці зазначали, що їм дуже не вистачає такого невимусного спілкування, можливості поставити питання й отримати на нього максимально відверту, розгорнуту відповідь».

У планах організаторів літфесту — провести такі заходи в інших містах прифронтової зони. Фестиваль відбувся в Авдіївці, Маріуполі та Нью-Йорку. Далі заплановано в Бахмуті й, можливо, Северодонецьку.

Начальниця пресгрупи оперативно-тактичного угруповання «Північ» Олена Мокренчук радо знайомила зі своїми книжками й творами побратимів

фото автора

Як збройна агресія
впливає на культурні
звички й потреби

ДОСЛІДЖЕННЯ. Днями в Укрінформі представили підсумки всеукраїнського репрезентативного опитування «Культурні продукти про події на Донбасі та в Криму: споживання та потреби українців», яке організували представники Школи політичної аналітики Національного університету «Києво-Могилянська академія» за підтримки Українського культурного фонду.

Опитування провела дослідницька агенція Info Sapientis у вересні 2021 року. Воно містить запитання про звички й потреби українців у споживанні культурних продуктів, зокрема фільмів, серіалів, книжок, присвячених подіям, які відбулися з 2014 року на сході України та в Криму, а також їхнім наслідкам.

Дослідження ґрунтується на думці, що в умовах гібридної війни український культурний продукт і засоби його донесення до аудиторії — надважливий чинник у суспільстві. Проте на восьмому році збройної агресії існує брак інституційної державної підтримки мистецьких ініціатив та проєктів, які б висвітлювали комплекс проблем і сенсів, пов'язаних із конфліктом.

Згідно з підсумками, 79,8% опитаних сказали, що мають змогу дивитися українські телеканали по телевізору (зокрема через онлайн-сервіси); 18,5% — не мають. Для 36,1% кодування супутникового сигналу українських телеканалів спричинило незручності перегляду чи налаштування каналів; 16,8% не відчувало цих незручностей; 45,1% не мають / не було супутникового телебачення / це їх не стосується. 77,3% повністю погоджуються, що держава має фінансово підтримувати українське кіно; лише 2,5% зовсім не погоджуються з цим.

77,2% повністю погоджуються, що держава має фінансово сприяти створенню та просуванню українських книжок; зовсім не погоджуються з цим 1,6%. 53,1% повністю погоджуються, що держава має привертати увагу людей до важливих тем і проблем через фінансування певних фільмів, серіалів, книжок; зовсім не погоджуються 3,7%. 56,6% повністю погоджуються, що потрібно ввести у шкільну програму книжки та фільми, присвячені подіям в Україні від 2014 року (зокрема війні, окупації Криму та сходу України); 10,1% зовсім не погоджуються з цим.

Для 38,6% цікаві фільми / серіали / книжки про життя окремих людей у контексті подій на сході України та в Криму від 2014 року; скорше погоджуються з цим 22,8% зовсім не погоджуються 13,4%; скорше не погоджуються 7,1%.

ДОКУМЕНТИ

22. Розроблення бренду та маркетингової стратегії Донецької області з метою популяризації області в Україні та світі, забезпечення впізнаваності області, просування її позитивного іміджу, формування іміджу мирної області, привабливості регіону для жителів, кваліфікованих кадрів та гостей	2021—2022 роки	Донецька облдержадміністрація Мінреінтеграції	44. Сприяння виходу на зовнішні ринки промислових підприємств Донецької та Луганської області, діяльність яких спрямована на вироблення продукції з високою доданою вартістю, підприємств переробної галузі, що здійснюють обробку сировини, матеріалів, продуктів, отриманих у промисловості або вироблених у сільському господарстві, а також підприємств з виробництва обладнання для інших галузей господарства	2021—2025 роки	Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація Мінекономіки Мінреінтеграції державна установа «Офіс з розвитку підприємництва та експорту» (за згодою)
23. Розроблення бренду та маркетингової стратегії Луганської області з метою популяризації області в Україні та світі, забезпечення впізнаваності області, просування її позитивного іміджу, формування іміджу мирної області, привабливості регіону для жителів, кваліфікованих кадрів та гостей	2021—2022 роки	Луганська облдержадміністрація Мінреінтеграції	45. Навчання суб'єктів мікропідприємництва, малого та середнього підприємництва з питань оформлення сертифікатів, отримання дозвільних документів, пошуку партнерів для торгівлі на ринках Європи, Азії, Африки, Америки	2021—2025 роки	Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація Мінекономіки державна установа «Офіс з розвитку підприємництва та експорту» (за згодою)
24. Проведення регіональних галузевих досліджень, які сприятимуть визначенню шляхів ефективної та соціально адаптованої диверсифікації економіки регіону, переходу від моно- до мультигалузевої економіки	грудень 2023 р.	Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація Мінрегіон Національний інститут стратегічних досліджень (за згодою)	Захід. Розвиток індустріальних (промислових) парків		
25. Забезпечення участі представників підприємницьких кіл Донецької та Луганської областей у міжнародних виставкових заходах з метою поширення інформації про інвестиційний потенціал регіону	2021—2025 роки	Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація державна установа «Юкрейнінвест» (за згодою) державна установа «Офіс з розвитку підприємництва та експорту» (за згодою)	46. Розроблення та подання Кабінетові Міністрів проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про індустріальні парки»	квітень 2022 р.	Мінекономіки Мінреінтеграції
26. Проведення ряду зустрічей у містах регіону для представників іноземних дипломатичних представництв, підприємств, потенційних інвесторів, представників засобів масової інформації з метою поширення знань про економічний та інвестиційний потенціал Донецької та Луганської областей	грудень 2022 р.	МЗС Мінреінтеграції державна установа «Юкрейнінвест» (за згодою) Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація	47. Розроблення та подання Кабінетові Міністрів проекту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо встановлення особливих умов оподаткування митом для провадження інвестиційно-інноваційної діяльності на територіях Донецької та Луганської областей	грудень 2022 р.	Мінреінтеграції Мінекономіки Мінфін
27. Створення окремих інвестиційних порталів Донецької та Луганської областей та розміщення на них презентаційних матеріалів про потенціал регіону для налагодження партнерських відносин і залучення інвестицій	грудень 2022 р.	Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація	48. Створення нових виробництв переробної промисловості на території облаштованих індустріальних (промислових) парків	2022—2025 роки	Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація органи місцевого самоврядування (за згодою)
Ініціатива. Фінансування та податкове стимулювання Захід. Створення Фонду консорціумного фінансування			Ініціатива. Розвиток сучасного сільського господарства Захід. Відновлення та розбудова системи зрошення та меліоративних каналів		
28. Розроблення та подання Кабінетові Міністрів України законопроекту щодо запровадження спеціального режиму господарської діяльності на територіях пріоритетного розвитку в Донецькій та Луганській областях, що передбачає створення Фонду консорціумного фінансування та закріплення державного співфінансування	вересень 2021 р.	Мінреінтеграції	49. Розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту нормативно-правового акта щодо внесення змін до плану заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. № 1567, включення додаткового бюджетного фінансування для відновлення та модернізації міжгосподарської мережі державних зрошувальних систем на території Донецької та Луганської областей	грудень 2021 р.	Мінагрополітики Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація
29. Формування узгодженого переліку міжнародних учасників Фонду консорціумного фінансування	грудень 2021 р.	Мінреінтеграції Мінфін	50. Розроблення регіональних агрохімічних паспортів ґрунтів Донецької та Луганської областей	червень 2022 р.	Мінагрополітики Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація Мінреінтеграції
30. Укладення угоди про створення Фонду консорціумного фінансування	травень 2022 р.	Мінреінтеграції	51. Проведення інвентаризації інженерної інфраструктури зрошення та дренажу	червень 2022 р.	Держрибгентаство Мінагрополітики Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація
31. Ратифікація угоди про створення Фонду консорціумного фінансування	вересень 2022 р.	Мінреінтеграції	52. Проведення аналізу економічної та екологічної доцільності використання шахтних вод для поливу сільськогосподарських угідь	червень 2022 р.	Міненерго Міндовкілля Мінекономіки Мінреінтеграції
32. Започаткування діяльності Фонду консорціумного фінансування	березень 2023 р.	Мінреінтеграції	53. Виконання робіт з реконструкції та будівництва меліоративних споруд	грудень 2030 р.	Держрибгентаство
Захід. Збільшення фінансування бюджетів громад вздовж лінії розмежування			Захід. Розмінування територій та вирішення питання із правовим статусом ділянок під фортифікаційними спорудами для військових цілей		
33. Розроблення і подання Кабінетові Міністрів України проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», що передбачає можливість перерозподілу частки податкових надходжень між державним та місцевими бюджетами на територіях Донецької та Луганської областей	грудень 2021 р.	Мінреінтеграції Мінфін	54. Розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту закону щодо внесення змін до Земельного кодексу України та Закону України «Про протимінну діяльність» щодо статусу земельних ділянок під фортифікаційними спорудами	грудень 2022 р.	Мінреінтеграції Мінфін Мінекономіки Мінагрополітики Міноборони МВС ДСНС
Захід. Введення прискореної амортизації як податкового стимулювання інвестицій			55. Передбачення відповідних видатків у державному бюджеті на відповідний рік	щороку	Міноборони Мінфін Мінреінтеграції МВС ДСНС
34. Розроблення і подання Кабінетові Міністрів України проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України» щодо встановлення особливих умов оподаткування з одночасним забезпеченням принципу збалансованості бюджету, зокрема можливості спрямування частини прибутку підприємств на реінвестування у власний капітал	грудень 2021 р.	Мінреінтеграції	56. Проведення заходів з розмінування	постійно	Міноборони ДСНС
Захід. Стимулювання територіальних громад Донецької та Луганської областей до запровадження та збільшення бюджетів участі			57. Розроблення пропозицій стосовно відповідних змін у законодавче та нормативне регулювання щодо питання оподаткування земель під фортифікаційними спорудами та врегулювання відповідного податкового боргу і подання їх на розгляд Кабінету Міністрів України	грудень 2022 р.	Мінреінтеграції Мінфін Міноборони
35. Розроблення і подання Кабінетові Міністрів України проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» стосовно встановлення правових норм щодо можливості перерозподілу частки податкових надходжень між державним та місцевими бюджетами на територіях Донецької та Луганської областей	грудень 2021 р.	Мінреінтеграції Мінрегіон Мінфін	58. Проведення заходів щодо підвищення рівня обізнаності населення про правила безпечної поведінки у разі виявлення вибухонебезпечних предметів	постійно	Мінреінтеграції Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація
36. Розроблення системи стимулювання запровадження бюджетів участі	червень 2022 р.	Мінреінтеграції Мінрегіон Мінфін	Захід. Розширення програми державної підтримки розвитку сільського господарства та переробної промисловості		
37. Сприяння впровадженню уніфікованого програмного продукту для запровадження бюджетів участі	грудень 2022 р.	Мінреінтеграції Мінцифри Мінрегіон Мінфін	59. Розроблення та затвердження переліку пріоритетних енергетичних культур регіону	грудень 2022 р.	Мінагрополітики
Стратегічний напрям. Розвиток реального сектору економіки, індустріалізація та інноваційний розвиток Ініціатива. Розвиток ланцюгів доданої вартості у промислово виробництві Захід. Адаптування загальнодержавних і місцевих інструментів підтримки для створення та відновлення ланцюгів доданої вартості			60. Розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту акта про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. № 77 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки сільгосподаровиробників» та від 7 лютого 2018 р. № 107 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для державної підтримки розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції»	грудень 2022 р.	Мінагрополітики
38. Визначення переліку загальнодержавних інструментів підтримки, які потребують адаптації на регіональному рівні	жовтень 2021 р.	Мінреінтеграції Мінекономіки	Захід. Відновлення сільськогосподарської інфраструктури		
39. Розроблення та подання Кабінетові Міністрів України законопроекту щодо запровадження спеціального режиму інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку в Донецькій та Луганській областях з одночасним припиненням дії Законів України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку в Луганській області» та «Про спеціальні економічні зони та спеціальний режим інвестиційної діяльності в Донецькій області»	жовтень 2021 р.	Мінреінтеграції	61. Будівництво та технічне оснащення однієї багатoproфільної держлабораторії	січень 2025 р.	Держпродспоживслужба Мінреінтеграції Луганська облдержадміністрація
40. Затвердження програми підтримки регіональних стартапів у рамках діяльності Фонду розвитку інновацій	жовтень 2021 р.	Мінфін Мінреінтеграції	62. Забезпечення достатньої кількості пунктів та лікарів ветеринарної медицини	січень 2025 р.	Держпродспоживслужба Мінагрополітики Мінреінтеграції
Захід. Технічна підтримка зовнішньоекономічної діяльності			63. Стимулювання створення та розвиток сільськогосподарської кооперації	січень 2025 р.	Мінагрополітики Держпродспоживслужба Мінреінтеграції
41. Підтримка участі представників мікропідприємництва, малого та середнього підприємництва в міжнародних ділових заходах з розвитку експортної торгівлі	постійно	Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація державна установа «Офіс з розвитку підприємництва та експорту» (за згодою) Мінреінтеграції Мінекономіки	Стратегічний напрям. Розбудова критичної інфраструктури та логістики Ініціатива. Відновлення та розвиток енергетики Захід. Відновлення пошкодженого обладнання та ліквідація вузьких місць у передачі електричної енергії		
42. Розгортання системи навчання та сертифікації за стандартами ISO та іншими стандартами, спрямованими на забезпечення експорту в держави — члени ЄС	грудень 2022 р.	Мінекономіки Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація	64. Розроблення та затвердження програми розвитку інфраструктури системи передачі і розподілу електричної енергії в регіоні	грудень 2021 р.	Міненерго НКРЕКП оператори систем розподілу (за згодою)
43. Підтримка на державному рівні участі представників мікропідприємництва, малого та середнього підприємництва у торгових місіях за кордоном	2021—2025 роки	Донецька облдержадміністрація Луганська облдержадміністрація МЗС Мінреінтеграції Мінекономіки державна установа «Офіс з розвитку підприємництва та експорту» (за згодою)	65. Формування та затвердження інвестиційних програм компанії відповідно до комплексної програми розвитку інфраструктури системи передачі та розподілу в регіоні	щороку	НКРЕКП ПрАТ «НЕК «Укренерго» (за згодою) Міненерго
			66. Формування та затвердження інвестиційних програм компанії відповідно до комплексної програми розвитку інфраструктури системи передачі та розподілу в регіоні	щороку	НКРЕКП Міненерго АТ «ДТЕК Донецькі електромережі» (за згодою)
			67. Формування та затвердження інвестиційних програм компанії відповідно до комплексної програми розвитку інфраструктури системи передачі та розподілу в регіоні	щороку	НКРЕКП Міненерго ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-енерговугілля» (за згодою)
			68. Формування та затвердження інвестиційних програм компанії відповідно до комплексної програми розвитку інфраструктури системи передачі та розподілу в регіоні	щороку	НКРЕКП Міненерго ТОВ «ДТЕК високовольтні мережі» (за згодою)

